

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

GIREIDI YA 12

TSHIVENDA LUAMBO LWA HAYANI (HL)

BAMMBIRI LA VHURARU (P3)

LARA 2023

MARAGA: 100

TSHIFHINGA: Awara 3

Bammbiri ili li na masiatari a 6.

NDAELA NA MAFHUNGOTHANGELI

1. Heli bammbiri la mbudziso li na khethekanyo MBILI:

KHETHEKANYO YA A: Maanea (50)
KHETHEKANYO YA B: Zwibveledzwa zwa Vhudavhidzani (2 x 25) (50)
2. Fhindulani mbudziso NTHIHI kha KHETHEKANYO YA A na MBILI kha KHETHEKANYO YA B.
3. Nwalani nga luambo lune na khou lingwa khalwo.
4. Thomani KHETHEKANYO INWE NA INWE kha siatari LISWA.
5. Ni fanela u pulana (sa tsumbo ni tshi shumisa mapa wa muhumbulo/nyolo/tshati ya nyelelo/maipfi a re khii), u vhalulula na u sedzulusa mushumo wanu. Pulane i fanela u vhonala yo RANGELA phindulo.
6. Vhupulani hothe vhu fanela u sumbedzwa zwi khagala. Ni tsivhudzwa uri ni tale mutalo wo budaho vhukati ha vhupulani hothe.
7. Ni tsivhudzwa nga ndila yo khwathisedzwaho vhukuma u shumisa tshifhinga tshanu nga ndila i tevhelaho:

KHETHEKANYO YA A: u ya kha minetse ya 100
KHETHEKANYO YA B: u ya kha minetse ya (2 x 40) 80
8. Nomborani phindulo dzanu zwi tshi anana na mutevhe wa kunomborelwe wo shumiswaho kha ili bammbiri la mbudziso.
9. Thoho i SONGO dzhielwa ntha musu ni tshi vhala tshivhalo tsha maipfi.
10. Nwalani nga vhudele, nahone zwi no vhalea.

KHETHEKANYO YA A: MAANEA**MBUDZISO YA 1**

Fhindulani mbudziso NTHIHI fhedzi kha dza malo dzi tevhelaho. Vhulapfu ha phindulo yanu vhu vhe maipfi a u bva kha a 400 u swika kha a 450. Nwalani NOMBORO na THOHO ya maanea e na nanga.

- 1.1 Duvha ilo ndo vhona mboni nga nthani ha ndevhe dza u sa pfa. [50]
- 1.2 Aya ndi one maitete kwao a u fhatu mvumbo dza vhaswa. [50]
- 1.3 Tsemano iyi, i nkumbudza lia bonyongo le la itea tshikoloni musi ula. [50]
- 1.4 Khonani nandi, mueletshedzi na muxedzi kha vhaswa. [50]
- 1.5 Vhurangaphanda ha vhasidzana vhu a disa vhudziki zwikoloni. Taani. [50]
- 1.6 Tshiedzisela tsho mmbangela khakhathi khulu. [50]

Zwifanyiso zwi tevhelaho zwi nga tokonya kana zwa vusa zwipfi zwanu, kana zwa dzikusa kuvhonele kwanu kwa zwithu. Dinangeleni tshifanyiso ni kone u nwalala maanea. Nwalani nomboro ya mbudziso ye na nanga (1.7 kana 1.8), ni kone-ha u nea maanea anu thoho yo teaho.

PFESANI: Hu tea u vha na vhumani vhu re khagala vhukati ha maanea anu na tshifanyiso tshe na nanga.

1.7

[Tshi bva kha <http://www.google.images>]

[50]

1.8

[Tshi bva kha <http://www.google.images>]

[50]

ṰHANGANYELO YA KHETHEKANYO YA A:

50

KHETHEKANYO YA B: ZWIBVELEDZWA ZWA VHUDAVHIDZANI**MBUDZISO YA 2**

- Fhindulani mbudziso MBILI u bva kha khethekanyo iyi.
- Vhulapfu ha phindulo inwe na inwe vhu vhe maipfi a u bva kha a 180 u swika kha a 200.
- Dzhielani nzhele zwi tevhelaho:
 - Vha tangedzaho mafhungo, redzhisitara, thouni na tshitaila.
 - Munanguludzo wa maipfi na tshivhumbeo tsha luambo.
 - Tshivhumbeo.
- Nwalani NOMBORO na THOHO ya tshibveledzwa tshe na nanga.

2.1 VHURIFHI HA TSHIOFISI (FOMALA)

Tshikoloni tsha hanu hu na vhagudi vhane vha khou khakhisa vhanwe musi vhe kha ngudo dzavho.

Nwalelani vhulangi ha tshikolo vhurifhi ha u tahisa mbilahelo yanu. [25]

2.2 ATHIKILI YA MAGAZINI

Tshigwada tsha vhagudi vha tshitiriki tsha hanu vho do dzhenela mutatisano wa u nwala nganeapfufhi vha kunda zwikolo zwothe.

Nwalani athikili ya u andadza gundo ilo no i livhisa kha magazini ya vhuponi ha hanu. [25]

2.3 NGANEAVHUTSHILO YA MUFU

No humbelwa uri ni do vhala nganeavhutshilo ya mufu nga duvha la mbulungo ya khonani yanu o lovhaho a tshe muswa.

Nwalani nganeavhutshilo yeneyo. [25]

2.4 IMEILI

Khaladzi anu o kundelwa u dzhenela mutanganano wa vhagudi vha gireidi ya 12 ngauri o valelwa vhuongeloni.

Inwi mu nwaleleni imeili ni mu talutshedze nga thendelano dze dza swikelelwa khadzo mutanganoni uyo. [25]

2.5 MUFHINDULANO

No fhira vhagudi vhothe kha gireidi ya 11 mahola afho tshikoloni tsha hanu. Muhashi wa radio ya vhuponi ha hanu o swika u fara nyambedzano na inwi.

Nwalani mufhindulano uyo.

[25]

2.6 RIVIYU

Muvhunduni wa hanu ho vha na mitatisano ya zwikolo ya mitshino ya sialala. Vhalambedzi vho ni humbela uri ni vha nwalele riviya nga ha mitshino iyo.

Inwi nwalani riviya/tsenguluso iyo.

[25]

THANGANYELO YA KHETHEKANYO YA B: 50
MARAGAGUTE: 100